

**Rodzic jako doradca swojego dziecka
przy wyborze szkoły
ponadpodstawowej.**

Dlaczego Rodzic?

Większość młodych ludzi pytanych o to kto jest dla nich najważniejszym doradcą przy wyborze drogi kształcenia wskazuje rodziców, dopiero potem kolegów, rodzeństwo i nauczycieli.

Jednak rodzice muszą pamiętać, że dziecko to oddzielny byt, dlatego nie można wykorzystywać go do realizacji własnych ambicji zawodowych.

Co jest ważne?

Wybór szkoły jest jednym z najtrudniejszych, zważywszy, że dokonują go 15-latkowie. Nie zawsze będzie to decyzja trafiona, ale zawsze należy dać dziecku szansę.

Na pewno ważne jest by młody człowiek wiedział do czego dąży, jaki ma cel, a jeśli popełni jakieś błędy, to by potrafił wyciągnąć z nich wnioski.

Kim jest ósmoklasista?

Ósmoklasista to nastolatek znajdujący się w okresie “burzy i naporu”.

Nastolatek w tym okresie potrzebuje: miłości, akceptacji, poczucia bezpieczeństwa, chce czuć się ważny i kochany.

Określenie swojej ścieżki kariery zawodowej jest dla ósmoklasisty dużym wyzwaniem oraz stresem.

Kim jest ósmoklasista?

Dziecko w tym wieku nie potrafi jeszcze określić swojej przyszłości.

Wg. Donalda Supera młody człowiek od 15 do 24 roku życia znajduje się w fazie poszukiwań,

Ma szerokie niesprecyzowane zainteresowania.

Niejednokrotnie podejmuje błędne decyzje i ma do tego prawo.

Czynniki wyboru ósmoklasisty?

Zdarza się, że działa w trojaki sposób:

- 1. nie wie co robić i nie robi nic, czekając aż sytuacja sama się wyjaśni np. ktoś podejmie za niego decyzję.**
- 2. dostrzega tylko jedną stronę i wkłada całą energię w to, aby dany pomysł zrealizować np. upiera się nad kierunkiem zupełnie nieadekwatnym do swoich możliwości.**
- 3. widzi wiele możliwości i zastanawia się, który wybór będzie najwłaściwszy.**

Rola rodzica

Rodzice są najlepszymi pierwszymi doradcami, ponieważ:

- dobrze znają swoje dziecko, jego rozwój, pasje, zainteresowania, umiejętności;
- obserwują dziecko w różnych sytuacjach;
- dostrzegają dominujące obszary rozwoju;
- znają stan zdrowia dziecka.

Ta znajomość dziecka przekłada się na przygotowanie go do podjęcia decyzji w sprawie dalszej ścieżki kształcenia. Ta decyzja nie może być podjęta pod wpływem chwili, ale powinna być procesem.

Postawy rodziców

Postawa rodziców wobec wyboru drogi zawodowej może być:

- **narzucająca decyzje** “Wiem najlepiej co jest dobre dla mojego dziecka”
- **obojętna** “Jego życie, jego wybory”
- **współpracująca w podejmowaniu decyzji** - razem z dzieckiem zastanawiają się nad właściwym wyborem

Najlepsza jest postawa dialogu, stworzenie sytuacji, w której dziecko będzie wiedziało, że rodzic zawsze je wspiera.

Najlepsza decyzja to decyzja podjęta wspólnie.

Błędy rodziców

Czasami rodzice, chcąc pomóc dziecku w zaplanowaniu drogi zawodowej popełniają błędy.

Najczęstsze błędy to:

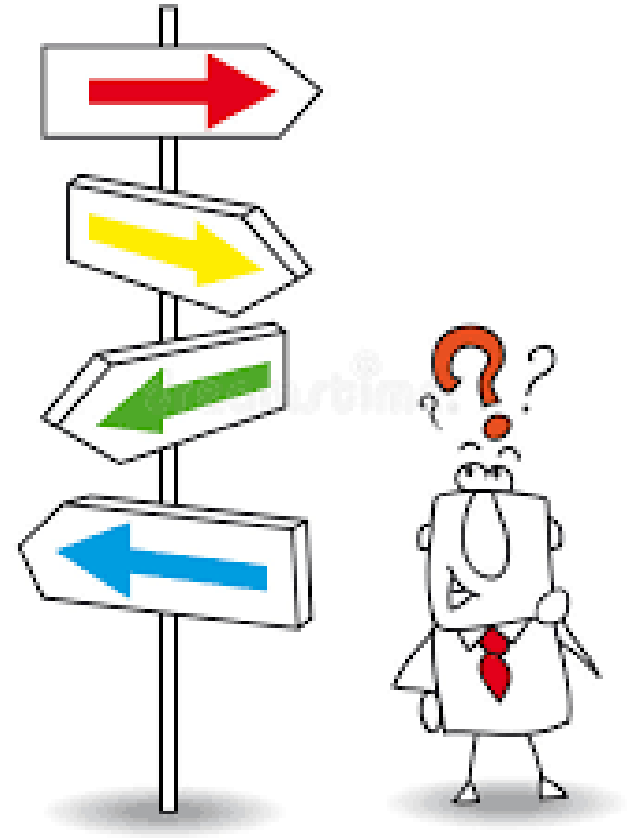
- realizowanie własnych niespełnionych planów i ambicji
- narzucanie wyboru szkoły
- unikanie rozmów na temat planów i wyborów edukacyjno-zawodowych
- polecanie zawodów bo są one dochodowe
- zawyżanie bądź zaniżanie zdolności dziecka
- zniechęcanie do wykonywania niektórych zawodów
- przekazywanie stereotypów (np. wiedza jest najważniejsza)

Pozytywne postawy rodziców

- rozmawianie z dziećmi o ich planach edukacyjnych i zawodowych
- inspirowanie dzieci, organizowanie atrakcyjnego spędzania wolnego czasu
- pomaganie w poznawaniu zawodów
- uczestniczenie w poszukiwaniu informacji zawodowych
- rozwijanie zainteresowań i wyrabianie motywacji
- wspieranie dziecka w samodzielnym podjęciu decyzji

Planowanie drogi edukacyjnej

**Planowanie
przyszłości dziecka
powinno odbywać się
w czterech etapach**

Etap pierwszy - poznanie siebie

Czyli poznanie własnych zasobów:

- zainteresowań
- umiejętności
- uzdolnień
- stan zdrowia

Etap drugi - poznanie świata zawodów i rynku pracy

- informacje o zawodach, kwalifikacjach**
- znaczenie pracy w życiu człowieka**
- trendy zachodzące we współczesnym świecie**

Etap trzeci - rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

- oferta szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych**
- kryteria rekrutacyjne**
- system edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej**
- uczenie się przez całe życie**

Etap trzeci - planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

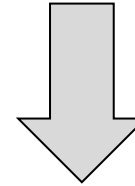
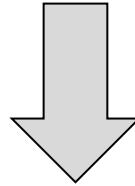
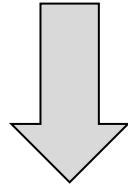
- określenie celów i planów edukacyjno-zawodowych z uwzględnieniem własnych zasobów**
- planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej z uwzględnieniem konsekwencji podjętych wyborów**
- osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej**

Schemat systemu edukacji

* Kwalifikacyjny kurs zawodowy to pozaszkolna forma kształcenia ustawicznego skierowana do osób, które ukończyły 18 rok życia

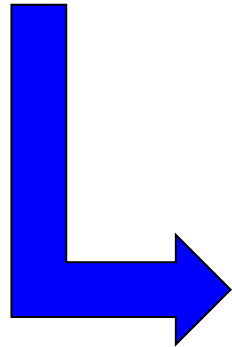
Co po szkole podstawowej?

**Liceum
Ogólnokształcące**

Technikum

**Szkoła Branżowa I
stopnia**

- uzyskanie świadectwa liceum ogólnokształcącego
- uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego

Matura

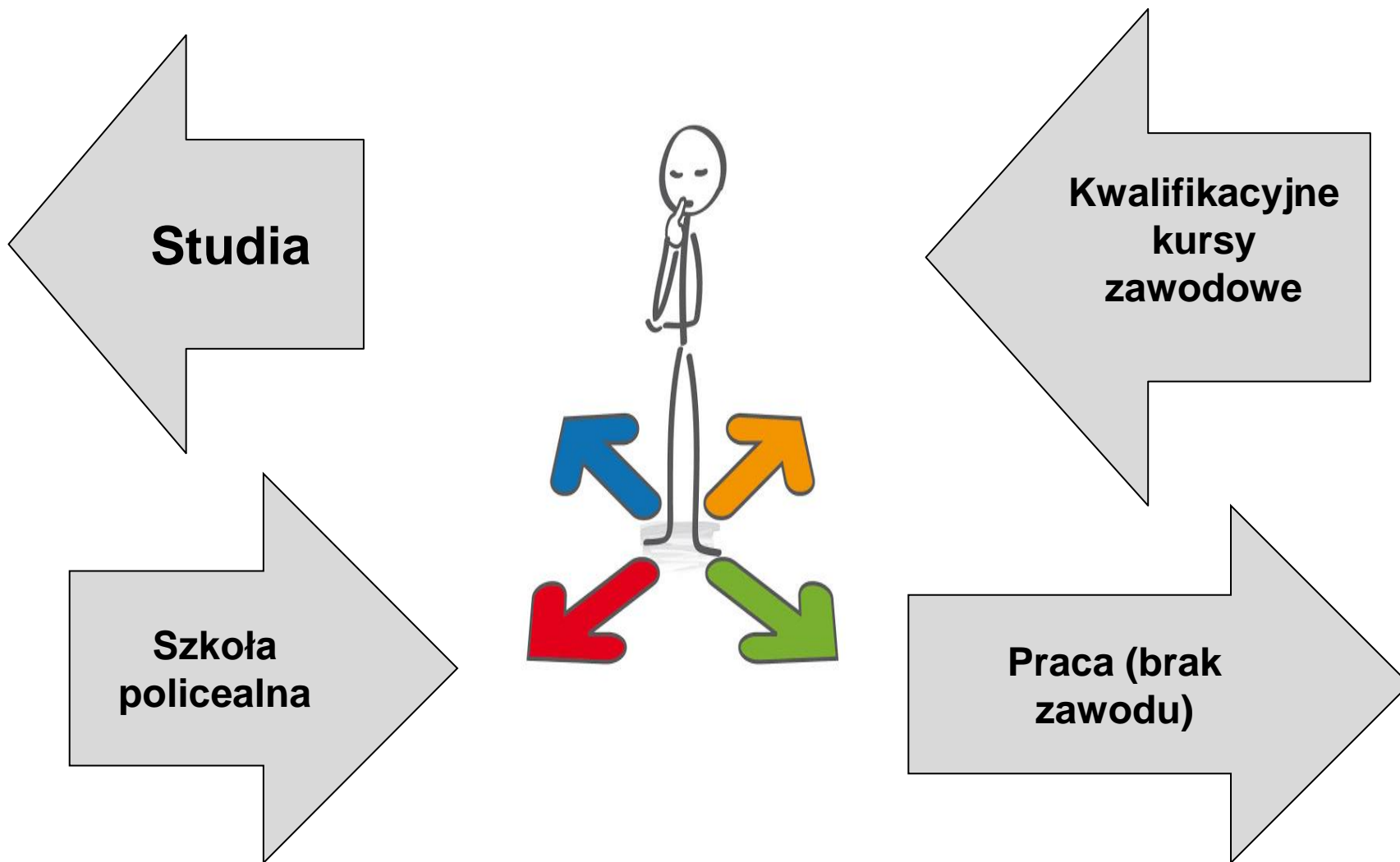
Absolwent obowiązkowo przystępuje do:

- dwóch egzaminów w części ustnej:
 - egzamin z języka polskiego (bez określania poziomu)
 - egzamin z języka obcego nowożytnego (bez określania poziomu)
- czterech egzaminów w części pisemnej:
 - egzamin z języka polskiego (na poziomie podstawowym)
 - egzamin z matematyki (na poziomie podstawowym)
 - egzamin z języka obcego nowożytnego (na poziomie podstawowym)
 - egzamin z wybranego przedmiotu dodatkowego (na poziomie rozszerzonym)

Aby otrzymać świadectwo, należy:

- uzyskać co najmniej 30% punktów z egzaminu z każdego przedmiotu obowiązkowego w części ustnej
- uzyskać co najmniej 30% punktów z egzaminu z każdego przedmiotu obowiązkowego w części pisemnej
- przystąpić do egzaminu z wybranego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym w części pisemnej (dla tego przedmiotu nie jest określony próg zaliczenia)

Co po liceum ogólnokształcącym?

Co po szkole podstawowej?

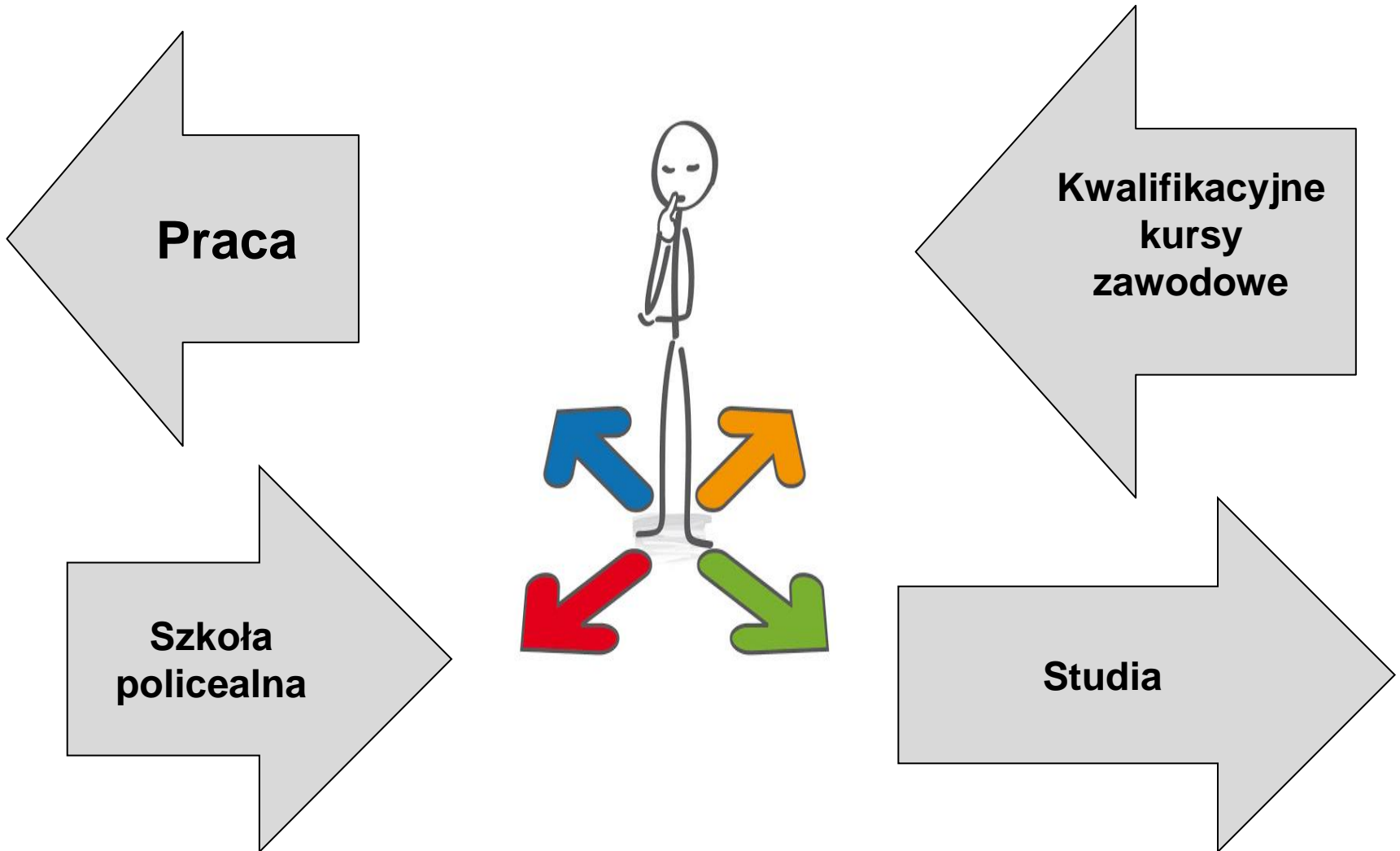
Liceum
Ogólnokształcące

Technikum

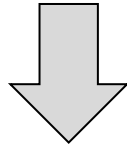
Szkoła Branżowa I
stopnia

- uzyskanie świadectwa ukończenia technikum,
- dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie
- uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego
- UWAGA: przystąpienie do egzaminu zawodowego jest obowiązkowe
- dyplom można odebrać z suplementem Europass, prezentującym umiejętności zawodowe i kompetencje w sposób czytelny w całej Unii Europejskiej <https://europass.cedefop.europa.eu/pl/documents>

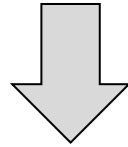
Co po technikum?

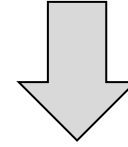
Co po szkole podstawowej?

**Liceum
Ogólnokształcące**

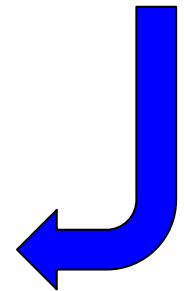
Technikum

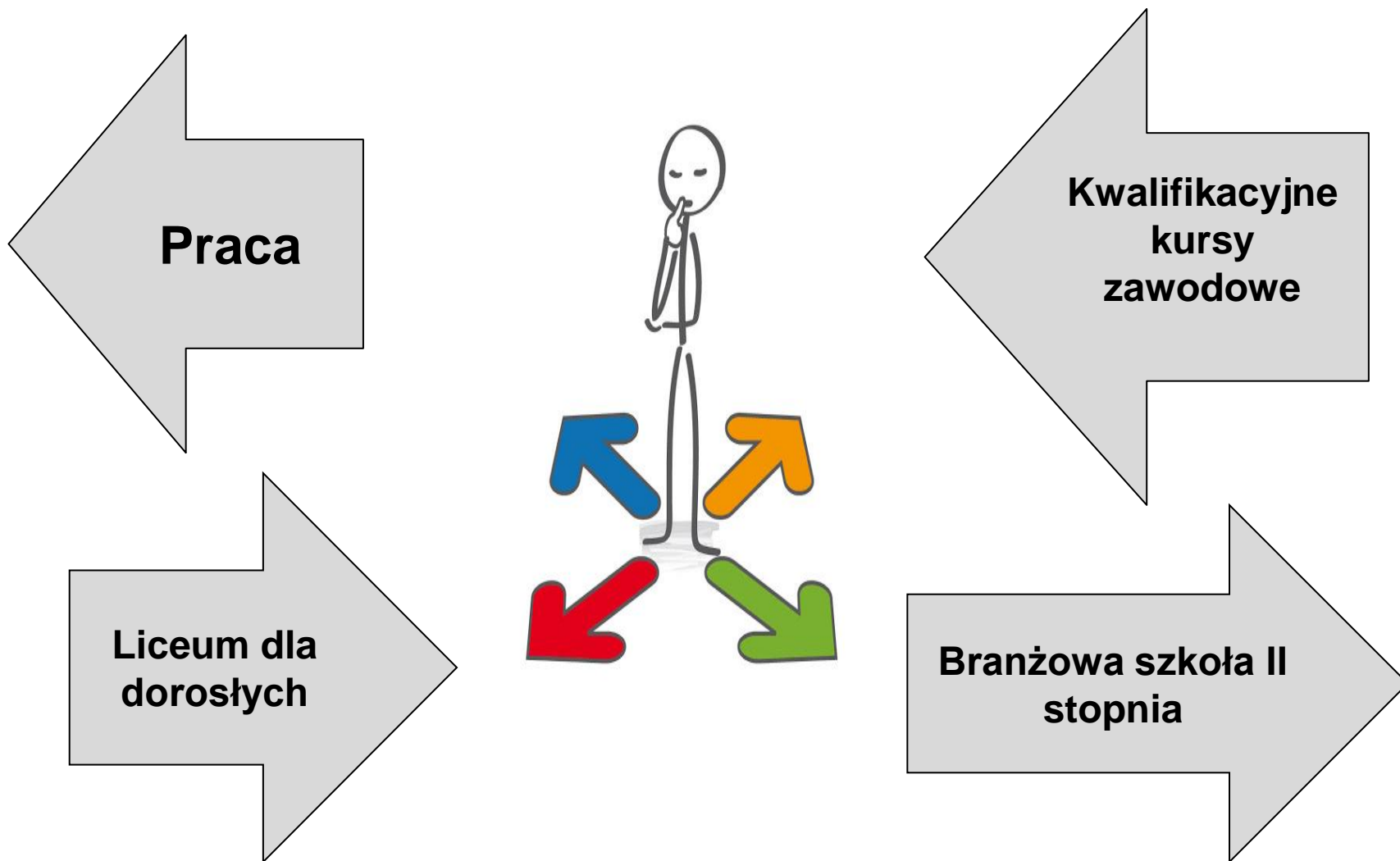
**Szkoła Branżowa I
stopnia**

Trzyletnia branżowa szkoła I stopnia, której ukończenie umożliwia:

- uzyskanie świadectwa branżowej szkoły I stopnia,
- uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie
- UWAGA: przystąpienie do egzaminu zawodowego jest obowiązkowe
- Po ukończeniu Szkoły Branżowej I stopnia jest możliwość dalszego kształcenia w dwuletniej Branżowej Szkole II stopnia lub w liceum dla dorosłych

Co po branżowej szkole I stopnia?

- Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest egzaminem zewnętrznym.
- W zawodach, których kształcenie odbywa się w branżowej szkole I stopnia wyodrębniono tylko jedną kwalifikację w zawodzie.
- W zawodach, których kształcenie odbywa się w technikum lub szkole policealnej wyodrębniono jedną lub dwie kwalifikacje.
- Po zdaniu egzaminu w zakresie jednej kwalifikacji uczeń będzie uzyskiwał certyfikat kwalifikacji zawodowej.
- Po zdaniu wszystkich kwalifikacji wymaganych w danym zawodzie otrzyma dyplom zawodowy.

Źródła informacji

- informatory o szkołach; informator o zawodach szkolnictwa zawodowego**
- doradca zawodowy, pedagog szkolny**
- informacje od kolegów i znajomych**
- media: Internet (strony internetowe szkół, rankingi, fora), prasa (czasopismo Perspektywy), radio, TV (specjalistyczne audycje i wiadomości z rynku pracy)**
- dni otwarte szkół ponadpodstawowych**
- Targi Edukacyjne w PKiN**

Pomocne adresy

**Okręgowa Komisja
Egzaminacyjna**
www.oke.waw.pl

**Informacje o zawodach,
rankingi szkół**
www.perspektywy.pl

**Wyszukiwarka szkół, zawodów
(strefa open)** www.brp.edu.pl

informacje o rynku pracy
www.barometrzwodow.pl

**Centrum Rozwoju Doradztwa
Zawodowego przy WCIES**
www.crdz.wcies.edu.pl

**Mobilne Centra Informacji
Zawodowej OHP** www.ohp.pl
www.dokariery.pl

Pomocne adresy

**Informacje o uczelniach,
kierunkach studiów**

www.uczelnie.info.pl

www.studia.gov.pl

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

www.otouczelnie.pl

Informacja o zawodach rynku pracy

<http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazydanych/doradca-2000>

**Informator o szkołach
ponadpodstawowych na rok
szkolny 2019/2020**

**[www.kuratorium.lublin.pl/informat
or.php](http://www.kuratorium.lublin.pl/informat
or.php)**

***"Znajdź pracę, którą lubisz,
do końca życia nie będziesz
musiał pracować."***

- Konfucjusz

Drodzy Rodzice!

**Wspierajcie dzieci w podjęciu decyzji trafnego wyboru
szkoły!**